

ΠΡΑΞΗ

IN-HERITAGE

Προσβάσιμη Φύση και Πολιτισμός-Αειφόρος Τουρισμός
(MIS:5050132)

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Π5.3.1-4 Έκθεση αποδελτίωσης/απολογισμού της εκπαίδευση επιθεωρητών πιστοποίησης προσβασιμότητας και της πιλοτικής εφαρμογής σε 6 χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των δήμων Ρεθύμνου, Αγίας Νάπας και Σωτήρας

Σύμβαση	Μεταξύ της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ) και της ένωσης εταιριών «EUROPRACTIS - INFALIA», με ημερομηνία υπογραφής 10.08.2022, για την Πράξη «Προσβάσιμη φύση και πολιτισμός-Αειφόρος Τουρισμός» με ακρωνύμιο «IN-HERITAGE», η οποία εντάσσεται στο Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020 και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.) και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου
Υπηρεσία της Σύμβασης	2. Ανάπτυξη κοινών συστημάτων testing και σημάτων πιστοποίησης για «προσβάσιμους για όλους» χώρους φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς
Παραδοτέο της Πράξης	5.3.1: Κοινή Στρατηγική
Ημερομηνία παράδοσης	30.06.2023

ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ

ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Κεντρικά Γραφεία: Ελ. Βενιζέλου 236, Τ.Κ. 163 41, Ηλιούπολη

Τηλ.: +30 210 99 49 837

Email: esaea@otenet.gr

Ιστοσελίδα: www.esaea.gr

ΑΝΑΔΟΧΟΣ

EUROPRACTIS μ.ΙΚΕ

Βέργας 4, Τ.Κ. 17673 Καλλιθέα, Αθήνα

Τηλ.: +30 210 82 10 895

Email: info@euro-praxis.com

Ιστοσελίδα: www.euro-praxis.com

INFALIA PC

ΒΕΠΕ Θεσσαλονίκης (κτίριο Γ2), Τ.Κ. 55535, Πυλαία
Θεσσαλονίκης

Τηλ.: +30 2310 365 180

Email: info@infalia.com

Ιστοσελίδα: www.infalia.com

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Ένθεση Παραδοτέου	4
Σχετικά με τη ζητούμενη Υπηρεσία	4
Αντικείμενο και σκοπός του Παραδοτέου	5
1 Εισαγωγή	7
2 Θεωρητική εκπαίδευση επιθεωρητών πιστοποίησης.....	8
2.1 Στόχοι της θεωρητικής εκπαίδευσης	8
2.2 Σχεδιασμός-προετοιμασία	9
3 Πιλοτική εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης σε χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.....	13
3.1 Προετοιμασία	13
3.2 Διεξαγωγή των ελέγχων	13
3.3 Επεξεργασία δεδομένων & τεκμηρίωση	15
3.4 Προφίλ προσβασιμότητας	16
3.5 Σήμα Πιστοποίησης	17
3.6 Επιλογή των χώρων και διεξαγωγή των αυτοψιών.....	20

Εισαγωγή

Ένθεση Παραδοτέου

Η Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία, αποκαλούμενη στο εξής χάριν συντομίας «ΕΣΑμεΑ», σε συνέχεια Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών (ΑΔΑΜ 22PROC010570773 2022-05-18, Αρ. Πρωτ. 739/18.05.2022), ανέθεσε στην Ένωση Εταιριών «EUROPRACTIS - INFALIA» την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών για την υλοποίηση δράσεων της Πράξης **«Προσβάσιμη φύση και πολιτισμός-Αειφόρος Τουρισμός»** με ακρωνύμιο **«IN-HERITAGE»**, η οποία εντάσσεται στο Πρόγραμμα Διασυνοριακής Συνεργασίας *Interreg Ελλάδα-Κύπρος 2014-2020* και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.) και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου.

Σε συνέχεια της υπογραφής της Σύμβασης του Έργου, στις 10.08.2022, και μετά την ολοκλήρωση των σχετικών παραδοτέων της Σύμβασης που προηγούνται χρονικά, η Ομάδα Έργου του Αναδόχου ξεκίνησε τις εργασίες της για την προετοιμασία του παρόντος Παραδοτέου.

Το παρόν Παραδοτέο εντάσσεται στην 2^η Υπηρεσία της Σύμβασης, με τίτλο *«Ανάπτυξη κοινών συστημάτων testing και σημάτων πιστοποίησης για «προσβάσιμους για όλους» χώρους φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς»*, η οποία εντάσσεται στο Παραδοτέο *«5.3.1 Κοινή Στρατηγική»* της Πράξης IN-HERITAGE.

Το παρόν αποτελεί το τρίτο και τελευταίο στη σειρά Παραδοτέο της εν λόγω Υπηρεσίας, η οποία συνολικά περιλαμβάνει τρία (3) παραδοτέα:

- Π5.3.1-2** Κοινό Σύστημα Αξιολόγησης της προσβασιμότητας χώρων φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς
- Π5.3.1-3** Διαδικασία χορήγησης Σήματος Πιστοποίησης «Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους» [
- Π5.3.1-4** Έκθεση αποδελτίωσης/απολογισμού της εκπαίδευση επιθεωρητών πιστοποίησης προσβασιμότητας και της πιλοτικής εφαρμογής σε 6 χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των δήμων Ρεθύμνου, Αγίας Νάπας και Σωτήρας το παρόν παραδοτέο]

Σχετικά με τη ζητούμενη Υπηρεσία

Η 2^η Υπηρεσία της Σύμβασης περιλαμβάνει, συνοπτικά, τις εξής ενέργειες:

- Ανάπτυξη ενός **«κοινού συστήματος αξιολόγησης»** της προσβασιμότητας χώρων κληρονομιάς (βλ.παραδοτέο Π5.3.1-2)

- Προσδιορισμό **διαδικασίας για τη χορήγηση κοινού σήματος πιστοποίησης** «Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους»
- **Εκπαίδευση** επιθεωρητών πιστοποίησης για την **πιλοτική εφαρμογή** απόδοσης του σήματος σε χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς των Δήμων Ρεθύμνου, Αγίας Νάπας και Σωτήρας.

Ειδικότερα, αφορά στην ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου -και ελεγμένου στην πράξη- κοινού συστήματος αξιολόγησης της προσβασιμότητας των χώρων φυσικής κληρονομιάς (πάρκα, άλση, δάση, παραλίες) και πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαιολογικοί χώροι και μνημεία), το οποίο υποστηρίζει τη χορήγηση από τρεις Δήμους σχετικού σήματος πιστοποίησης «Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους».

Η χορήγηση του σήματος διέπεται από συγκεκριμένη κοινή διαδικασία η οποία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο υλοποίησης της παρούσας υπηρεσίας (βλ. Παραδοτέο Π5.3.1-2). Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης, το σύστημα αξιολόγησης που αναπτύχθηκε εξυπηρετεί την αξιολόγηση αξιολογεί την φυσική προσβασιμότητα κτιριακών και ανοικτών υποδομές των χώρων, τις παρεχόμενες σε αυτούς υπηρεσίες (π.χ. ενημέρωση, πληροφόρηση κ.λπ.) και τις ισχύουσες διαδικασίες (π.χ. διαδικασία διαφυγής σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, διαδικασία παραπόνων κ.λπ.).

Σύμφωνα με τη Σύμβαση, ο Ανάδοχος καλείται στη συνέχεια να εφαρμόσει πιλοτικά το ολοκληρωμένο σύστημα, τουλάχιστον σε ένα (1) χώρο φυσικής κληρονομιάς και ένα (1) χώρο πολιτιστικής κληρονομιάς σε κάθε έναν από τους τρεις δήμους της Πράξης -συνολικά σε τρεις (3) χώρους φυσικής και τρεις (3) χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, αφού προηγηθεί εκπαίδευση επιθεωρητών πιστοποίησης (στελέχη των τριών δήμων) σε θέματα προσβασιμότητας. Δηλαδή, μετά την ολοκλήρωση του ζητούμενου συστήματος, για την τελική φάση της 2^{ης} Υπηρεσίας της Σύμβασης, ο Ανάδοχος καλείται να διοργανώσει μια 4-ήμερη εκπαίδευση τουλάχιστον δώδεκα (12) επιθεωρητών πιστοποίησης, εκ των στελεχών των τριών Δήμων, μέρος της οποίας θα αποτελεί η πιλοτική εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης σε έξι χώρους που θα επιλεγούν.

Αντικείμενο και σκοπός του Παραδοτέου

Το παρόν τεύχος, σύμφωνα και με τα παραπάνω, αφορά στην τελική φάση της 2^{ης} Υπηρεσίας της Σύμβασης και συγκεκριμένα την πιλοτική εκπαίδευση των επιθεωρητών και της πιλοτικής εφαρμογής του σήματος σε έξι χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, και παρουσιάζει τις ενέργειες που ολοκληρώθηκαν για την ολοκλήρωσή τους. Το παρόν απευθύνεται αμιγώς στα στελέχη της Αναθέτουσας Αρχής ως αναφορά πεπραγμένων/αποδελτίωση.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Αναπόσπαστο μέρος του παρόντος συνιστούν οι παρακάτω **συνοδευτικοί ψηφιακοί φάκελοι**:

1. «Παράρτημα 1: Εκπαίδευση και πιλοτική εφαρμογή στην Κύπρο
2. «Παράρτημα 2: Εκπαίδευση και πιλοτική εφαρμογή στην Κρήτη

1 Εισαγωγή

Στο πλαίσιο της Πράξης IN-HERITAGE, η ΕΣΑμεΑ ανέθεσε στην ένωση εταιριών «EUROPRACTIS-INFALIA» την ανάπτυξη ενός κοινού¹ **συστήματος αξιολόγησης** της φυσικής προσβασιμότητας χώρων φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς με στόχο την απόδοση στους χώρους που υπόκεινται τον έλεγχο ενός κοινού² **σήματος πιστοποίησης** «Χώρος φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος για όλους». Το σύστημα αξιολόγησης και το νέο σήμα αφορά σε διάφορους χώρους φυσικής κληρονομιάς, όπως πάρκα, άλση, δάση, παραλίες, μονοπάτια στη φύση, κ.λπ. καθώς και διάφορους χώρους πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως μουσεία, πινακοθήκες, αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία.

Το σύστημα αξιολόγησης συνιστά σε μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία για την επιτόπου επιθεώρηση του εκάστοτε χώρου, η διαδικασία της οποίας προσδιορίζεται μέσα από τη συστηματική χρήση ενός συνόλου από φόρμες και φύλλα ελέγχου διατίθενται προκειμένου κατά τη σχεδίαση και διεξαγωγή της κάθε επιθεώρησης να ακολουθούνται συγκεκριμένα βήματα και να πραγματοποιούνται προδιαγεγραμμένοι έλεγχοι χρησιμοποιώντας διάφορες προτεινόμενες τεχνικές και εργαλεία μετρήσεων.

Το εν λόγω σύστημα αξιολόγησης μπορεί να έχει *γενική χρήση*, για παράδειγμα να χρησιμοποιείται από στελέχη των φορέων διαχείρισης τέτοιου είδους χώρων πολιτιστικής ή φυσικής κληρονομιάς με σκοπό να εντοπίσουν κενά προσβασιμότητας για εμποδιζόμενους επισκέπτες και έτσι να είναι σε θέση να προγραμματίσουν παρεμβάσεις για την αντιμετώπισή τους και την βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης για όλους στους χώρους ευθύνης τους. Όμως, μπορεί να έχει και *ειδική χρήση*, δηλαδή να χρησιμοποιείται στο πλαίσιο της ειδικής διαδικασίας απόδοσης του κοινού σήματος πιστοποίησης «Χώρος φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος για όλους» που εισήγαγε η πράξη IN-HERITAGE. Προϋποθέσεις για την αυτήν την ειδική χρήση, είναι αφενός να πραγματοποιείται η επιθεώρηση από ειδικά καταρτισμένους *επιθεωρητές* και αφετέρου να ακολουθούνται οι *ειδικές διαδικασίες* (π.χ. για τον καθορισμό της *διαβάθμισης*) και τα *ειδικά πρότυπα* (πρότυπο του σήματος, πρότυπο του *προφίλ προσβασιμότητας*, κ.λπ.) που προβλέπονται για τη δημιουργία και την απόδοση του σήματος στον εκάστοτε χώρο. Στις παρακάτω ενότητες παρουσιάζονται τα βήματα που ακολουθήθηκαν στο πλαίσιο της πιλοτικής εκπαίδευσης επιθεωρητών πιστοποίησης και εφαρμογής τους σήματος σε Κρήτη και Κύπρο.

¹ Δηλ. Το οποίο θα μπορεί να εφαρμοστεί στο Ρέθυμνο, την Αγία Νάπα και τη Σωτήρα.

² Ό.π.

2 Θεωρητική εκπαίδευση επιθεωρητών πιστοποίησης

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης, ο Ανάδοχος ανέλαβε να διοργανώσει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα (4-ήμερο) για την κατάρτιση τουλάχιστον δώδεκα (12) στελεχών από τους τρεις Δήμους που συμμετέχουν στην Πράξη, ώστε τα άτομα αυτά να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται για να εφαρμόσουν ως «επιθεωρητές πιστοποίησης» τις διαδικασίες που προβλέπονται για την διεξαγωγή αυτοψιών και την απόδοση του Σήματος «Χώρος φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος για όλους» (εφεξής για λόγους συντομίας, το «Σήμα IN-HERITAGE») σε χώρους διαφόρων τυπολογιών (μουσεία, παραλίες, πάρκα, μνημεία, κ.λπ.). Σύμφωνα με τον σχεδιασμό της Πράξης, η επιλογή των συμμετεχόντων στο εκπαιδευτικό αυτό πρόγραμμα, εναπόκειται στους ίδιους τους Δικαιούχους της Πράξης, προκειμένου να επιλέξουν κατάλληλα από τα άτομα που στελεχώνουν τις διάφορες Υπηρεσίες και Τμήματα στους Δήμους Ρεθύμνης, Αγίας Νάπας και Σωτήρας.

Το πρόγραμμα αφορά τόσο στη θεωρητική κατάρτιση που απαιτείται για την εξοικείωση με έννοιες, τεχνικές, εργαλεία, διαδικασίες, κ.λπ. (βλ. το παρόν κεφάλαιο 2), όσο και στην πρακτική άσκηση στο πεδίο, μέσα από τη διεξαγωγή αυτοψιών επιλεγμένων χώρων και την πιλοτική απόδοση σε αυτού του Σήματος IN-HERITAGE (βλ. το επόμενο κεφάλαιο 3).

2.1 Στόχοι της θεωρητικής εκπαίδευσης

A. Προκειμένου να είναι σε θέση τα στελέχη των Δήμων να εφαρμόσουν στην πράξη τις διαδικασίες επιθεώρησης και απόδοσης του Σήματος INHERITAGE σε χώρους διαφόρων τυπολογιών, αρχικά κρίνεται απαραίτητο να προηγουμένως να ενημερωθούν και κατανοήσουν σε περισσότερο βάθος βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη «συμπερίληψη», τη «μη διάκριση», την «πρόσβαση» και την «προσβασιμότητα», τα «άτομα με αναπηρία», τα «άτομα με χρόνιες παθήσεις» και γενικότερα τα «εμποδιζόμενα άτομα», καθώς και σε ειδικότερες έννοιες, όπως «υποστηρικτικές λύσεις», «εναλλακτικές λύσεις», «εύλογες προσαρμογές», «σχεδίαση για όλους», «διεπαφή χρήσης», «προσπελασιμότητα», «φυσική και ηλεκτρονική προσβασιμότητα», «ευχρηστία», «αυτονομία», κ.λπ.

B. Επίσης είναι σημαντικό να κατανοήσουν το πλαίσιο στο οποίο επιχειρείται η καθιέρωση του νέου Σήματος που εισηγείται η Πράξη IN-HERITAGE. Δηλαδή να κατανοήσουν τι σκοπούς εξυπηρετεί το Σήμα, πως τους εξυπηρετεί αυτούς τους σκοπούς, κ.λπ. Έτσι, είναι απαραίτητη και η εισαγωγή στις ειδικές έννοιες «προσβάσιμος τουρισμός», «συμπεριληπτική εξυπηρέτηση» εμποδιζόμενων επισκεπτών, κ.λπ.

Γ. Τέλος, απαραίτητο στοιχείο είναι να προηγηθεί μια αναλυτική παρουσίαση του συστήματος αξιολόγησης IN-HERITAGE, τη μεθοδολογίας και των τεχνικών και των εργαλείων για τους ελέγχους και τις μετρήσεις στο πεδίο, ώστε να εξοικειωθούν σε ικανοποιητικό βαθμό με τα επιμέρους στοιχεία του και τη διαδικασία της χρήση του στο πλαίσιο της απόδοσης του Σήματος σε έναν υποψήφιο χώρο.

2.2 Σχεδιασμός-προετοιμασία

Έτσι, αφού οι Δήμοι της Πράξης επέλεξαν από το προσωπικό τους τα άτομα που θα συμμετείχαν στον εκπαιδευτικό πρόγραμμα (13 άτομα στο σύνολο, και από τους τρεις Δήμους της Πράξης), αποφασίστηκε από κοινού το παρακάτω πλάνο:

1. Να αφιερώσουν οι επιλεγμένοι συμμετέχοντες δύο μέρες για να παρακολουθήσουν στον τόπο τους τα 2-ήμερα σεμινάρια της Πράξης IN-HERITAGE για στελέχη φορέων και επιχειρήσεων/επαγγελματίες στους τομείς της διαχείρισης πόρων φυσικής/πολιτιστικής κληρονομιάς και του τουρισμού³, ώστε να καλυφθούν σε ένα σημαντικό βαθμό οι παραπάνω στόχοι «Α» και «Β».
2. Επιπλέον, στη συνέχεια να διοργανωθούν τοπικά (στο Ρέθυμνο και στην Αγία Νάπα) δύο επιπλέον «μαθήματα», αποκλειστικά για τους εκπαιδευόμενους επιθεωρητές, με έμφαση στην εξυπηρέτηση του παραπάνω στόχου «Γ», τόσο στην «τάξη» (σε κατάλληλες αίθουσες) όσο και στην «πράξη» (επίσκεψη σε χώρους).
3. Τέλος, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης, να διεξαχθούν από τους εκπαιδευμένους επιθεωρητές, πάντα υπό την καθοδήγηση και επίβλεψη των εκπαιδευτών τους, οι ζητούμενες πιλοτικές αυτοψίες και αποδόσεις του Σήματος σε χώρους της επιλογής τους εντός των ορίων των δήμων τους.

Επομένως, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα των «επιθεωρητών πιστοποίησης» προγραμματίστηκε και υλοποιήθηκε ξεχωριστά για την Κρήτη και για την Κύπρο, και συγκεκριμένα είχε ως εξής:

Στην Κρήτη, οι εκπαιδευόμενοι επιθεωρητές από τον δήμο Ρεθύμνης συμμετείχαν:

- Στο διήμερο σεμινάριο με θέμα «*Προσέλκυση και εξυπηρέτηση τουριστών με αναπηρία: προκλήσεις, νέες προσεγγίσεις & τεχνικές εξυπηρέτησης*» που διοργανώθηκε από την ΕΣΑμεΑ και τον Ανάδοχο, σε συνεργασία με τον

³ Την ευθύνη της διοργάνωσης των σεμιναρίων αυτών σε Κρήτη και Κύπρο έχει ο Ανάδοχος, βλ. Παραδοτέο Π5.3.4-1 της Σύμβασης.

Δήμο Ρεθύμνης, την Πέμπτη 22 και Παρασκευή 23 Ιουνίου 2023, ώρες 16:30 έως 20:30, στο «Σπίτι του Πολιτισμού» (οδός Βερνάρδου Εμμ. 12, δίπλα στο Ωδείο, Παλιά Πόλη, Ρέθυμνο) – Βλ. παραδοτέο Π5.3.4-1 της Σύμβασης.

- Στο ειδικό διήμερο σεμινάριο με θέμα «Εκπαίδευση για την πιλοτική εφαρμογή απόδοσης του σήματος “Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους”» που διοργανώθηκε από την ΕΣΑμεΑ και τον Ανάδοχο, σε συνεργασία με τον Δήμο Ρεθύμνης, την Πέμπτη 22 και την Παρασκευή 23 Ιουνίου 2023, ώρες 09:00 έως 13:30, στις εγκαταστάσεις της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Ρεθύμνης (Δελφίνι, Σοφοκλή Βενιζέλου, Ρέθυμνο 741 00).

Εικόνα 1. Ειδικό σεμινάριο στις εγκαταστάσεις της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Ρεθύμνης

Σημείωση: Στο Παράρτημα 1 συμπεριλαμβάνονται οι διαφάνειες του σεμιναρίου, σχετικό φωτογραφικό υλικό και οι υπογεγραμμένες φόρμες συμμετοχής/ παρουσίας των εκπαιδευόμενων επιθεωρητών από τον Δήμο Ρεθύμνης.

Στην Κύπρο, οι εκπαιδευόμενοι επιθεωρητές από τον δήμο Αγίας Νάπας και από τον Δήμο Σωτήρας συμμετείχαν:

- Στο διήμερο σεμινάριο με θέμα «*Προσέλκυση και εξυπηρέτηση τουριστών με αναπηρία: προκλήσεις, νέες προσεγγίσεις & τεχνικές εξυπηρέτησης*» που διοργανώθηκε από την ΕΣΑμεΑ και τον Ανάδοχο, σε συνεργασία με τον Δήμο Αγίας Νάπας, τη Δευτέρα 26 και Τρίτη 27 Ιουνίου 2023, ώρες 08:30 έως 12:30, στο Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα» (Λεωφ. Κριού Νερού 14, Αγιά Νάπα, 5345) – Βλ. παραδοτέο Π5.3.4-1 της Σύμβασης.
- Στο ειδικό διήμερο σεμινάριο με θέμα «*Εκπαίδευση για την πιλοτική εφαρμογή απόδοσης του σήματος “Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους”*» που διοργανώθηκε από την ΕΣΑμεΑ και τον Ανάδοχο, σε συνεργασία με τον Δήμο Αγίας Νάπας, τη Τρίτη 27 Ιουνίου 2023 (14:00 έως 18:30) και την Τετάρτη 28 Ιουνίου 2023 (09:00 έως 13:30), στην αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου στο Δημαρχιακό Μέγαρο της Αγίας Νάπας (Οδός Αγ. Μαύρης, Αγ. Νάπα 5330).

Εικόνα 2. Ειδικό σεμινάριο στην αίθουσα του δημοτικού συμβουλίου στο δημαρχείο της Αγίας Νάπας

Σημείωση: Στο Παράρτημα 2 συμπεριλαμβάνονται οι διαφάνειες του σεμιναρίου, σχετικό φωτογραφικό υλικό και οι υπογεγραμμένες φόρμες συμμετοχής/ παρουσίας των εκπαιδευόμενων επιθεωρητών από τους Δήμους Αγίας Νάπας και Σωτήρας.

Οι βασικοί εκπαιδευτές στα σεμινάρια αυτά (ομιλητές-εισηγητές) και γενικά τα μέλη της ομάδας που συντόνισε και επέβλεψε την πιλοτική εφαρμογή του σήματος από τους εκπαιδευομένους ήταν οι εξής:

- Μουρούζης Αλέξανδρος, Εμπειρογνώμων προσβασιμότητας, ΕΣΑμεΑ (Υπεύθυνος Επικοινωνίας της Πράξης)
- Γεωργοκωστόπουλος Χρήστος, κωφός εκπαιδευτής Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας και Εργοθεραπευτής-Ειδικός Παιδαγωγός του Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου του Ιπποκράτειου Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης
- Κουζέλης Σπύρος, Διερμηνέας Ελληνικής Νοηματικής Γλώσσας, Επιτροπή Υγείας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- Τσαλής Παναγιώτης, Δρ. Πολιτικός Μηχανικός, συνεργάτης Ερευνητικής Ομάδας Συστημάτων Μεταφορών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (ΕΟΣΜ/ΑΠΘ)

3 Πιλοτική εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης σε χώρους φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς

3.1 Προετοιμασία

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες για την εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης IN-HERITAGE αφορούν στη συγκέντρωση και καταγραφή πληροφοριών σχετικά με τους στόχους, το πλαίσιο και το αντικείμενο της αξιολόγησης, με ιδιαίτερη έμφαση στην προσεκτική καταγραφή των επιμέρους στοιχείων του προς εξέταση χώρου, με βάση τις *φόρμες* «αρχικοποίησης» (βλ. *παραδοτέο Π5.3.1-2*):

- Φόρμα Α1. Πλαίσιο αξιολόγησης
- Φόρμα Α2. Ατομικό προφίλ επιθεωρητή
- Φόρμα Α3. Συλλογικό προφίλ της ομάδας επιθεώρησης
- Φόρμα Α4. Πληροφορίες για την περιοχή/διαδρομή

Μετά την ολοκλήρωση της συλλογής πληροφοριών με τη χρήση των Φορμών Α1-Α4 και προκειμένου να ξεκινήσει η επόμενη φάση (δηλ. να ξεκινήσουν οι έλεγχοι και οι επιτόπιες αυτοψίες):

- Προετοιμάζονται και συμπληρώνονται τα εισαγωγικά τμήματα των **Φύλλων Ελέγχου Β1-Β10** » (βλ. *παραδοτέο Π5.3.1-2*),
- Γίνεται συντονισμένη κατανομή ρόλων και αρμοδιοτήτων (π.χ. επιλογή σημείων εκκίνησης, προσδιορισμός ζωνών αρμοδιότητας, εφόσον πρόκειται για μεγάλη περιοχή και ανάγκη κατάτμησης κ.λπ.),
- Διασφαλίζεται ότι οι επιθεωρητές γνωρίζουν και κατανοούν πώς πρέπει να γίνονται οι έλεγχοι, πώς συμπληρώνεται το κάθε είδος φύλλου ελέγχου και πού υποβάλλονται τα συμπληρωμένα φύλλα, και
- Προμηθεύονται οι επιθεωρητές με εργαλεία και μέσα για τις ζητούμενες μετρήσεις (δηλ. χάρτες, συσκευές λήψης φωτογραφιών, όργανα μετρήσεων κ.λπ.).

3.2 Διεξαγωγή των ελέγχων

Η εκπόνηση των ελέγχων γίνεται κυρίως μέσω των *φύλλων ελέγχου* της συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές, οδηγίες, πρότυπα, καλές πρακτικές κ.λπ. Συγκεκριμένα, οι ομάδα των επιθεωρητών, ακολουθώντας τις οδηγίες που περιλαμβάνονται στα φύλλα ελέγχου, διατρέχει την περιοχή/διαδρομή, επιθεωρώντας σχολαστικά τα διάφορα στοιχεία της με βάση τις *ερωτήσεις ελέγχου* (αγγλ. *checkpoints*) που περιλαμβάνονται στα φύλλα ελέγχου. Σε κάθε χώρο που γίνεται η επιθεώρηση, πραγματοποιούνται τρία τουλάχιστον περάσματα

(συμπληρώνοντας κάθε φορά παράλληλα τα ανάλογα φύλλα): Στο πρώτο πέρασμα λαμβάνεται μια συνολική εικόνα για τον χώρο και τις διαδρομές, καθώς και γενικά για τις επιλογές και τα χαρακτηριστικά που περιλαμβάνονται σε αυτόν. Στο δεύτερο πέρασμα οι έλεγχοι επικεντρώνονται, βήμα-βήμα, σε επιμέρους στοιχεία/σημεία. Τέλος, στο τρίτο πέρασμα αναζητούνται τυχόν προβλήματα που δεν διαγνώστηκαν στα προηγούμενα περάσματα (π.χ. προβλήματα συνοχής, προβλήματα επικαιροποίησης, τυχόν κενά κ.λπ.). Τα βασικά φύλλα ελέγχου που έχουν χρησιμοποιούνται (ανάλογα με τα στοιχεία που έχουν συμπληρωθεί κατά την αρχικοποίηση στη Φόρμα A4) είναι τα εξής:

- Φύλλο ελέγχου B1. Αρμόδιος φορέας (BOD)
- Φύλλο ελέγχου B2. Σημείο εισόδου/εξόδου (ENT)
- Φύλλο ελέγχου B3. Μονοπάτι (PTH)
- Φύλλο ελέγχου B4. Κόμβος (CRO)
- Φύλλο ελέγχου B5. Υποδομή-Εγκατάσταση (BLD)
- Φύλλο ελέγχου B6. Σημείο δραστηριοτήτων (ACT)
- Φύλλο ελέγχου B7. Υπηρεσίες (SRV)
- Φύλλο ελέγχου B8. Μέσα πληροφόρησης/εξυπηρέτησης (MED)
- Φύλλο ελέγχου B9. Εξοπλισμοί-εξυπηρετήσεις (EQP)
- Φύλλο ελέγχου B10. Σήμανση (SGN)

Γενικά, ελέγχονται με τη σειρά: οι αρμόδιοι φορείς (BOD), τα σημεία εισόδου/εξόδου (ENT), τα μονοπάτια (PTH), το ένα μετά το άλλο και διεξοδικά με την εξής σειρά: το ελεύθερο πλάτος και ύψος κίνησης γενικά, οι κλίσεις των επιφανειών, η ύπαρξη τυχόν προεξοχόντων εμποδίων, τυχόν σημεία ανάπαυσης και ελιγμών και στενά περάσματα, οι επιφάνειες κίνησης, η σήμανση (SGN), τυχόν συνδεδεμένοι εξοπλισμοί (EQP) και μέσα (MED), τυχόν συνδεδεμένα κτίρια (BLD) και σημεία δραστηριοτήτων (ACT), συνδεδεμένοι κόμβοι (CRO), και τέλος οι τυχόν υπηρεσίες (SRV).

Προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διάφοροι έλεγχοι που περιλαμβάνονται στο «Σύστημα αξιολόγησης», ο ελεγκτής καλείται σε διάφορες φάσεις να εκτελέσει συγκεκριμένες μετρήσεις, οι οποίες στα φύλλα ελέγχου επισημαίνονται με το εικονίδιο . Επίσης, συνιστάται κατά την αυτοψία η λήψη πολλών φωτογραφιών επί τόπου που θα επιτρέψουν -κατά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης στο γραφείο- την ορθή εκτίμηση των καταστάσεων που αποτυπώνονται στα φύλλα ελέγχου. Στα φύλλα ελέγχου, όπου κρίνεται χρήσιμο ο ελεγκτής να συλλέξει κατάλληλες⁴ φωτογραφίες, αναγράφεται ως υπενθύμιση το εικονίδιο .

⁴ Συνιστάται η ανάγνωση αντίστοιχου σχετικού οδηγού που έχει εκδώσει το visitbritain:

“Photography Guide”. Διαθέσιμος στη διεύθυνση:

<https://www.accessibilityguides.org/sites/default/files/pictures/PhotographyGuideEditionTwo%20.pdf>

3.3 Επεξεργασία δεδομένων & τεκμηρίωση

Μετά την ολοκλήρωση των επιτόπιων ελέγχων, συγκεντρώνονται τα συμπληρωμένα φύλλα, και οργανώνονται μαζί με το φωτογραφικό υλικό σε φακέλους κ.λπ. Τα φύλλα ελέγχονται ένα-ένα ως προς την πληρότητα και την εγκυρότητά τους (π.χ. και με τη βοήθεια των φωτογραφιών). Τυχόν ασάφειες και αμφιβολίες διερευνώνται με περαιτέρω επιτόπιες επισκέψεις/ελέγχους. Για την κρίση των ευρημάτων, αρκεί να εξετάσει κανείς (και να συγκεντρώσει σε μια σύντομη λίστα) όλες τις απαντήσεις στα φύλλα B1-B10 που φέρουν την ένδειξη «✖», η οποία υποδεικνύει «σφάλμα» συμμόρφωσης με τις προδιαγραφές του Σήματος. Στην περίπτωση που στη λίστα αυτή περιλαμβάνονται σφάλματα που αφορούν γενικές ερωτήσεις (δηλ. ερωτήσεις που δε φέρουν κάποιο από τα εικονίδια   και δεν αφορούν κάποια ειδική κατηγορία επισκεπτών με μειωμένη κινητικότητα), τότε τεκμαίρεται ότι ο χώρος γενικώς δε συμμορφώνεται πλήρως με τις ανάγκες επισκεπτών με μειωμένη κινητικότητα, επηρεάζοντας έτσι μεγάλο μέρος αυτής της ομάδας-στόχου. Αντίστοιχα, εφόσον συγκεντρώσουμε τα σημεία της λίστας των σφαλμάτων που αφορούν σε κάποια συγκεκριμένη κατηγορία με μειωμένη κινητικότητα, τεκμαίρεται ότι ο χώρος μπορεί να παρουσιάζει σημαντικά εμπόδια/ προβλήματα για τη συγκεκριμένη κατηγορία επισκεπτών.

Σε κάθε περίπτωση, η συγκεντρωτική λίστα των σφαλμάτων θα πρέπει να αξιολογηθεί περαιτέρω, ώστε να εκτιμηθούν: η σημασία/σοβαρότητα του κάθε σφάλματος, λαμβάνοντας υπόψη τρεις μεταβλητές: τη *συχνότητα* του προβλήματος (π.χ. «είναι συχνό ή απαντάται σπάνια;»), ο *αντίκτυπος* (π.χ. «θα δυσκολέψει ή θα εμποδίσει πλήρως τον χρήστη;», «θα κινδυνέψει η υγεία/ασφάλειά του;», «θα είναι εύκολο ή δύσκολο για τον χρήστη να το αντιμετωπίσει;»), και η *επιμονή* (π.χ. «πρόκειται για ένα πρόβλημα που αντιμετωπίζεται εφάπαξ και που οι χρήστες μπορούν να ξεπεράσουν από τη στιγμή που το γνωρίζουν ή μπορεί οι χρήστες να παρεμποδίζονται επανειλημμένα και πρέπει με δυσαρέσκεια να το αντιμετωπίσουν κάθε φορά που το συναντούν;»). Εφόσον ολοκληρωθεί η εκτίμηση της βαρύτητας των σφαλμάτων, μπορούν να ιεραρχηθούν αναλόγως. Έτσι θα μπορεί να ενημερωθεί κατάλληλα το κοινό αλλά και να προγραμματισθούν συγκεκριμένες ενέργειες για την αποκατάστασή τους. Επιπλέον της συγκεντρωτικής λίστας των σφαλμάτων, συγκεντρώνεται και μια λίστα των «καλών πρακτικών», δηλαδή όλων εκείνων των σημείων στα οποία βρέθηκε συμμόρφωση με τις απαντήσεις που φέρουν το εικονίδιο με την ένδειξη «✔» ή «✔✔», ώστε να αναδειχθούν κατάλληλα στο «Προφίλ Προσβασιμότητας». Αυτή η λίστα μπορεί να οργανωθεί σε ξεχωριστές ενότητες: γενικά, καλές πρακτικές για άτομα με αναπηρικό αμαξίδιο, καλές πρακτικές για άτομα με προβλήματα όρασης κ.λπ.

3.4 Προφίλ προσβασιμότητας

Το «προφίλ προσβασιμότητας» (αγγλ. *accessibility profile*) μιας υποδομής είναι στην ουσία ένα σετ πληροφοριών το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς για να ενημερωθεί σχετικά με την προσβασιμότητά της. Οι πληροφορίες αυτές βασίζονται σε τεκμηριωμένα στοιχεία (π.χ. μετά από συστηματικό έλεγχο, όπως αυτός που περιγράφεται εδώ), να είναι γραμμένες με απλό τρόπο και να μην περιέχουν αόριστες δηλώσεις ή γενικεύσεις. Το προφίλ προσβασιμότητας αφού ολοκληρωθεί αναρτάται επιγραμματικά στη νέα Τουριστική Πύλη της Πράξης (βλ. Παραδοτέο Π5.3.3-1 της Σύμβασης).

Η γενική δομή του προφίλ προσβασιμότητας, ώστε να συνιστά μια ενιαία και ολοκληρωμένη πηγή πληροφόρησης για τους ενδιαφερόμενους, έχει ως εξής

- **Σχετικά με τον χώρο**
 - **Λίγα λόγια για σημείο ενδιαφέροντος** [με αναφορά στα στοιχεία εκείνα που προσελκύουν το ενδιαφέρον των περισσότερων επισκεπτών αλλά και ειδικών ομάδων, καθώς και σε πληροφορίες για τη γενικότερη περιοχή] και [με αποσπάσματα από γνώμες πραγματικών επισκεπτών, αναφορά σε τυχόν βραβεύσεις κ.λπ.]
 - **Ο φορέας μας** [με στοιχεία για τη δομή, τις αρμοδιότητες, τη χρηματοδότηση, και γενικότερα στοιχεία που ενισχύουν την αξιοπιστία του φορέα και κατ' επέκταση της πληροφόρησης]
 - **Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία** [πότε έγινε η τελευταία επιθεώρηση, από ποιον, κ.λπ.]
- **Πότε να έρθετε** [με αναφορά στις ώρες λειτουργίας, στις θερμοκρασίες και καιρικές συνθήκες ανά εποχή, στα πλεονεκτήματα/μειονεκτήματα ανά εποχή κ.λπ.]
- **Πώς να φτάσετε** [με αναφορά στη γεωγραφική θέση της περιοχής σε χάρτη, πληροφορίες για αυτούς που ταξιδεύουν από μακριά, μέσα μετακίνησης από και προς την περιοχή, τη γεωγραφική θέση των βασικών σημείων εισόδου-εξόδου, καθώς και τις συνθήκες προσβασιμότητας στα σημεία εισόδου-εξόδου αλλά και των ΜΜΜ της περιοχής κ.λπ.]
- **Τι μπορείτε να δείτε και να κάνετε όταν θα είστε εδώ**
 - **Κατάλληλες χρήσεις/διαδρομές για εσάς** [με πληροφορίες προσβασιμότητας και φωτογραφίες των διαδρομών, της σήμανσης, του εξοπλισμού κ.λπ., και με πληροφορίες για τα βασικά σημεία ενδιαφέροντος, με συνημμένους χάρτες, αναλυτικές εκθέσεις και ειδικότερα σχόλια πραγματικών επισκεπτών κ.λπ.]
 - **Δραστηριότητες και διευκολύνσεις** [με αναφορά σε υπηρεσίες και χώρους δραστηριοτήτων εντός της περιοχής, παραθέτοντας στοιχεία

για την προσβασιμότητά τους, καθώς και πληροφορίες για τυχόν διευκολύνσεις]

- **Τι πρέπει να γνωρίζετε** [με αναφορά στα προβλήματα ή εμπόδια που μπορεί να συναντήσουν κάποιες κατηγορίες επισκεπτών, στα σημεία που παρουσιάζονται τα προβλήματα, στους κινδύνους που πρέπει να γνωρίζουν, καθώς και σε συμβουλές/οδηγίες για περιπτώσεις κινδύνου ή/και σχετικές διαδικασίες που προβλέπονται]
- **Πώς να προετοιμαστείτε κατάλληλα** [με πρακτικές συμβουλές για ρουχισμό, εξοπλισμό, προμήθειες, κλπ. αλλά και διαθέσιμο υλικό που μπορούν να αναπαράγουν και να έχουν μαζί τους, όπως χάρτες, εκτυπωμένες οδηγίες διαδρομών κ.λπ.]
- **Αντιμετωπίζετε πρόβλημα ή έχετε απορίες;** [με πληροφορίες για το πού μπορούν να απευθυνθούν οι ενδιαφερόμενοι, είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της επίσκεψης, για περισσότερες πληροφορίες, για βοήθεια κ.λπ.]
- **Οργανωμένο άλμπουμ φωτογραφιών** που αναδεικνύουν τις συνθήκες πρόσβασης, οριζόντιας και κάθετης κίνησης, συμμετοχής σε δραστηριότητες κ.λπ.
- **Ειδικός χάρτης ή/και διάγραμμα του χώρο και των διαδρομών κίνησης**, για παράδειγμα αεροφωτογραφία στην οποία επισημαίνονται με διαφορετικά χρώματα τα τμήματα που είναι κατάλληλα για κάθε κατηγορία επισκεπτών με μειωμένη κινητικότητα, τα προσβάσιμα σημεία ενδιαφέροντος, θέασης, δραστηριοτήτων κ.λπ., οι διευκολύνσεις, όπως προσβάσιμα WC, σημεία στάθμευσης, πρόσβασης στο νερό, πληροφόρησης κ.λπ.
- **Περιγραφικές οδηγίες πλοήγησης για κάθε μονοπάτι/διαδρομή**, όπου επισημαίνονται αποστάσεις, κλίσεις, σταθμοί ενδιαφέροντος, σημεία αλλαγής πορείας με σαφείς οδηγίες για σημεία στα οποία μπορεί να μπερδευτεί ο επισκέπτης κ.λπ.

3.5 Σήμα Πιστοποίησης

Μετά την ολοκλήρωση των παραπάνω διαδικασιών, και με την οριστικοποίηση και διάθεση επιγραμμικά (online) του σχετικού προφίλ προσβασιμότητας του χώρου, δημιουργείται και αποδίδεται αναλόγως το σχετικό «Σήμα πιστοποίησης “Χώρος φυσικής ή/και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος σε όλους”»:

Εικόνα 3. Παράδειγμα σήματος πιστοποίησης IN-HERITAGE

Θα πρέπει με κάθε ευκαιρία, το κοινό να ενημερώνεται ότι εν λόγω σήμα έχει **αμιγώς** πληροφοριακό χαρακτήρα και **δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται** ως ένα σήμα **πιστοποίησης συμμόρφωσης** με συγκεκριμένο πρότυπο ή νομοθεσία.

1. Στον κεντρικό κύκλο του σήματος αποτυπώνεται το είδος του επισκέψιμου πόρου, δηλαδή αν πρόκειται για:
 - χώρο πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. αρχαιολογικός χώρος, μνημείο UNESCO, κ.λπ.),
 - για χώρο φυσικής κληρονομιάς (π.χ. παραλία, πάρκο Natura, κ.λπ.),
 - για χώρο φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς (π.χ. ένα ιστορικό γεφύρι σε μια οικοδιαδρομή)
2. Στο κάτω μέρος, αποδίδεται στις δύο γλώσσες ο αναγνωριστικός τίτλος του χώρου (ή της διαδρομής).
3. Στο μικρότερο κύκλο αποδίδεται η ενδεικτική διαβάθμιση σύμφωνα με τα ευρήματα της αξιολόγησης βάση του κοινού συστήματος In-Heritage (φύλλα αξιολόγησης), όπως περιεγράφηκε παραπάνω ως διαδικασία. Οι τιμές που μπορεί να λάβει είναι οι εξής:
 - Α (μονό άλφα): Που υποδηλώνει τη διασφάλιση βασικής προσβασιμότητας (απουσία αδικαιολόγητων εμποδίων).

- AA (διπλό άλφα): Που υποδηλώνει τη διασφάλιση βασικής προσβασιμότητας (απουσία αδικαιολόγητων εμποδίων) καθώς και την παρουσία εναλλακτικών λύσεων (για τη παράκαμψη/αντιμετώπιση δικαιολογημένων εμποδίων).
- AAA (τριπλό άλφα): Που υποδηλώνει, (α) τη διασφάλιση βασικής προσβασιμότητας (απουσία αδικαιολόγητων εμποδίων), (β) την παρουσία εναλλακτικών λύσεων (για τη παράκαμψη/αντιμετώπιση δικαιολογημένων εμποδίων), καθώς και (γ) την παρουσία υποστηρικτικών λύσεων ή/και τη δυνατότητα εύλογης προσαρμογής (για τη διασφάλιση της άνεσης, της αυτονομίας και της ασφάλειας, ακόμη και σε ατομική βάση).

Οι τρεις αυτές διαβαθμίσεις (A, AA και AAA), μπορούν να φέρουν την ένδειξη «-» όταν εξαιρούνται από τη σχετική διασφάλιση κάποιες βασικές κατηγορίες εμποδιζόμενων επισκεπτών (π.χ. τυφλά άτομα, επισκέπτες με αναπηρικό αμαξίδιο, χρήστες της νοηματικής, κ.λπ.).

Στην ουσία, το **πρώτο επίπεδο (A)** υποδηλώνει ότι ένας σημαντικός αριθμός εμποδιζόμενων επισκεπτών («οι πολλοί») δεν θα αντιμετωπίσει εμπόδια ή φραγμούς που θα αποτρέψουν ή θα επηρεάσουν αρνητικά την εμπειρία της επίσκεψής του, το **μεσαίο επίπεδο (AA)** υποδηλώνει ότι μεγαλύτερο μέρος των εμποδιζόμενων επισκεπτών («οι πιο πολλοί») δεν θα αντιμετωπίσουν εμπόδια ή φραγμούς που θα αποτρέψουν ή θα επηρεάσουν αρνητικά την εμπειρία της επίσκεψής τους, και το **ανώτερο επίπεδο (AAA)** υποδηλώνει σχεδόν οποιοδήποτε εμποδιζόμενος επισκέπτης («όλοι») δεν θα αντιμετωπίσει εμπόδια ή φραγμούς θα αποτρέψουν ή θα επηρεάσουν αρνητικά την εμπειρία της επίσκεψής του.

4. Στο σήμα θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα QR Code⁵ το οποίο θα παραπέμπει στην ιστοσελίδα που φιλοξενεί το επικαιροποιημένο «προφίλ προσβασιμότητας» του χώρου. Οι Κώδικες Γρήγορης Απόκρισης (QR codes) λειτουργούν ως γραμμικοί κώδικες που μπορούν να σαρωθούν με την κάμερα, π.χ., μιας έξυπνης συσκευής κινητού, για γρήγορη πρόσβαση σε διευθύνσεις ιστού χωρίς να χρειάζεται να πληκτρολογήσει κανείς ή να θυμάται τη διεύθυνση. Έτσι, για παράδειγμα, σαρώνοντας τον κωδικό QR δίπλα στο Σήμα και εάν η συσκευή του χρήστη έχει πρόσβαση στο Διαδίκτυο (π.χ. είναι συνδεδεμένη σε Wi-Fi ή χρησιμοποιεί δεδομένα Διαδικτύου κινητής τηλεφωνίας), θα ανοίξει αυτόματα μια σελίδα (π.χ., στον ιστότοπο www.portal.in-heritage.eu) με το αναλυτικό προφίλ προσβασιμότητας, τη δήλωση προσβασιμότητας και πρόσθετες πληροφορίες, όπως τοποθεσία στον

⁵ Για τη δημιουργία των κωδικών QR σε μορφή εικόνας (ώστε στη συνέχεια να ενσωματώνονται στο σήμα), μπορούν να χρησιμοποιηθούν δωρεάν online υπηρεσίες, όπως το <https://goqr.me/> που επιτρέπουν την μετατροπή μιας διαδικτυακής διεύθυνσης (website address, δηλαδή ένα URL) σε αρχεία εικόνας (SVG, EPS, JPG, PNG, κ.λπ.) προς μετάπτωση (download).

χάρτη, πρόσθετες φωτογραφίες, λεπτομερείς αξιολογήσεις προσβασιμότητας, συμπληρωμένα φύλλα επιθεώρησης κ.λπ.

5. Στο σήμα θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα *short URL*⁶ το οποίο θα παραπέμπει στην ιστοσελίδα που φιλοξενεί το επικαιροποιημένο «προφίλ προσβασιμότητας» του χώρου. Μια *σύντομη διεύθυνση URL* (short URL) λειτουργεί ως υποκατάστατο μιας πλήρους διεύθυνσης Ιστού ώστε ο χρήστης να πληκτρολογεί λίγους μόνο χαρακτήρες και στη συνέχεια να κατευθύνεται στην απαιτούμενη σελίδα.

Τέλος, στο σήμα να προστίθεται μια *ημερομηνία ισχύς*, έτσι ώστε να γνωρίζουν οι χρήστες πότε έγινε ο τελευταίος έλεγχος/επανελέγχος της αναγραφόμενης διαβάθμισης (δηλαδή πότε πότε ενημερώθηκε τελευταία φορά η «δήλωση προσβασιμότητας» και το σχετικό «προφίλ προσβασιμότητας», τα οποία **σε κάθε περίπτωση** θα πρέπει να αναθεωρούνται σε εξαμηνιαία, ή το αργότερο ετήσια, βάση).

3.6 Επιλογή των χώρων και διεξαγωγή των αυτοψιών

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Σύμβασης, η πιλοτική εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης IN-HERITAGE και η απόδοση του σχετικού Σήματος Χώρος *φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς προσβάσιμος για όλους* αφορά τουλάχιστον σε δύο χώρους στον κάθε Δήμο της Πράξης, και πιο συγκεκριμένα (α) σε έναν χώρο φυσικής κληρονομιάς και (β) σε έναν χώρο πολιτιστικής κληρονομιάς.

Έτσι για τον **Δήμο Ρεθύμνης**, σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους του Δικαιούχου και τους επιθεωρητές πιστοποίησης που εκπαιδεύτηκαν από τον Ανάδοχο, επιλέχθηκαν οι εξής δύο χώροι:

1. Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης - Δημοτική Πινακοθήκη «Λευτέρης Κανακάκης».

Το [Μουσείο](#) βρίσκεται στην καρδιά της παλιάς ιστορικής πόλης, κάτω από το ενετικό τείχος και το Αρχαιολογικό Μουσείο. Αγοράστηκε στη δεκαετία του 1970 από τον Δήμο Ρεθύμνης και το 1992 έγινε Πινακοθήκη. Το 1995 το Ρέθυμνο εντάχθηκε στο θεσμό του Εθνικού Πολιτιστικού Δικτύου Πόλεων με συνέπεια την ίδρυση του Κέντρου Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας που προσανατόλισε τις δραστηριότητες της Πινακοθήκης στη σύγχρονη τέχνη. Πρόκειται για έναν καινούριο χώρο που συμπλήρωσε την παλιά Δημοτική Πινακοθήκη «Λ. Κανακάκης» και το Κέντρο Σύγχρονης Εικαστικής Δημιουργίας,

⁶ Για τη δημιουργία των σύντομων διευθύνσεων URL, μπορούν να χρησιμοποιηθούν δωρεάν online υπηρεσίες, όπως το <https://t.ly/> που επιτρέπουν την μετατροπή οποιαδήποτε διαδικτυακής διεύθυνσης (website address, δηλαδή ένα URL) σε συντομευμένη δίδευση.

και ώθησε τη δημιουργία του νέου Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης που απέκτησε η Κρήτη. Το παλιό ενετικό κτίσμα που αποτέλεσε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα έναν από τους πρώτους βιομηχανικούς χώρους του νησιού, με το εργοστάσιο σαπουνιού που φιλοξενούσε μέχρι τη δεκαετία '70, σήμερα αποτελεί ένα σύγχρονο μουσειακό χώρο υψηλών προδιαγραφών. Ενοποιώντας το παλιό κτίριο με τα διπλανά, επανέρχεται ο κτιριακός ιστός στο ιστορικό κέντρο της πόλης σε ένα ενιαίο χώρο περίπου 1000 τ.μ. Η μορφή του παλιού ενετικού και βιομηχανικού κελύφους αναπτύχθηκε εσωτερικά, βάση των σύγχρονων προδιαγραφών της μελέτης του Τάσου Μπίρη - Αρχιτέκτονα, Καθηγητή του Ε.Μ.Π., με την εξολοκλήρου χρηματοδότηση του Γ΄ Κοινοτικού Προγράμματος στήριξης. Οι εργασίες επέκτασης και πλήρους αναστήλωσης διήρκησαν περίπου τρία χρόνια και υλοποιήθηκαν από την εταιρεία «Εργοδομή» του Στέλιου Χουρδάκη.

Επίσης, στις αρχές του 2015 ολοκληρώθηκε στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Κρήτης το έργο προσβασιμότητας για Άτομα με Αναπηρία. Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος διασυνοριακής συνεργασίας Ελλάδα - Κύπρος 2007/2013 στο οποίο ο Δήμος Ρεθύμνου σε συνεργασία με το Δήμο Αγίας Νάπας και με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία στην Ελλάδα (ΕΣΑμεΑ) υλοποίησαν την πράξη "Αγία Νάπα-Ρέθυμνο: καθολικά προσβάσιμες πόλεις". Το έργο αυτό βελτίωσε σημαντικά τις υποδομές μετατρέποντας τους χώρους του Μουσείου σε χώρους φιλικούς για τα άτομα με κινητικές δυσκολίες. Παράλληλα, την ίδια περίοδο ολοκληρώθηκαν οι εργασίες μεταφοράς της κυρίας εισόδου του Μουσείου η οποία βρίσκεται πια επί της οδού Μεσολογγίου καθώς και οι εργασίες αναβάθμισης του πωλητηρίου το οποίο στεγάζεται στον ισόγειο χώρο, επί της εισόδου.

Το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης διαθέτει μια μόνιμη συλλογή περίπου 650 έργων, σύγχρονων Ελλήνων καλλιτεχνών που καλύπτει ένα ευρύ φάσμα της σύγχρονης ελληνικής εικαστικής πραγματικότητας από το 1950 ως σήμερα. Τα έργα του Λ. Κανακάκι (περίπου 50) προέρχονται από δωρεά του ζεύγους Μπάμπη και Μαρίας Μαραγκού. Η συλλογή που στο σύνολό της καλύπτει επαρκώς τα δείγματα της τέχνης του δεύτερου μισού αιώνα μας, από την αφαίρεση και τη γεωμετρικότητα μέχρι το νεοεξπρεσιονισμό, τη νέα παραστατικότητα, το μινιμαλισμό, το αντικείμενο στο χώρο, τη γλυπτική και τη γλυπτοζωγραφική, τις συναρμογές, τις εγκαταστάσεις στο χώρο και τα περιβάλλοντα, την εννοιακή τέχνη, τη φωτογραφία, τη δημιουργία έργων επεξεργασμένων στον υπολογιστή, προσκλήθηκε και φιλοξενήθηκε στην Πινακοθήκη Πιερίδη στην Αθήνα, στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης Λάρισας, στη Δημοτική Πινακοθήκη Πάτρας ενώ συζητούνται οι συνθήκες ασφάλειας και τρόπου παρουσιάσής της σε άλλες ελληνικές πόλεις και νησιά που την έχουν ζητήσει. Παράλληλα η συλλογή έργων του Λευτέρη Κανακάκι έχει αποτελέσει αντικείμενο ερευνητικού προγράμματος με σκοπό την ανάπτυξη, αξιολόγηση και εφαρμογή εκπαιδευτικών πολιτιστικών προγραμμάτων και αλληλεπιδραστικών πολυμέσων. Το πρόγραμμα υλοποίησε ο Ανδρέας Κόλλιας - Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Σε αυτή τη διαδρομή όλα αυτά τα χρόνια, ο κεντρικός χώρος και οι εναλλακτικοί χώροι που χρησιμοποιούσε ο θεσμός για τη σύγχρονη τέχνη, κατάφερε να ξεπεράσει τις πλέον αισιόδοξες προσδοκίες συγκεντρώνοντας την πανελλήνια και ενίοτε τη διεθνή κοινότητα της τέχνης. Εκθέσεις διεθνούς περιεχομένου, προγράμματα και συνεργασίες με φορείς αντίστοιχους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό υλοποιήθηκαν ενώ εκπρόσωποι ιδρυμάτων, θεωρητικοί και καλλιτέχνες από την Ευρώπη και τις Η.Π.Α., συναντήθηκαν στους χώρους μας με τους καλλιτέχνες μας αλλά και την Πανεπιστημιακή κοινότητα. Συγκεκριμένα, από το 1992 έως σήμερα, έχουν οργανωθεί περίπου 130 εκθέσεις, μονογραφικές και θεματικές και έχουν εκδοθεί 60 κατάλογοι. Παράλληλα κατά τη διάρκεια των εκθέσεων λειτουργούν καθημερινά ξεναγήσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα κατά ηλικίες παιδιών, νέων και ενηλίκων.

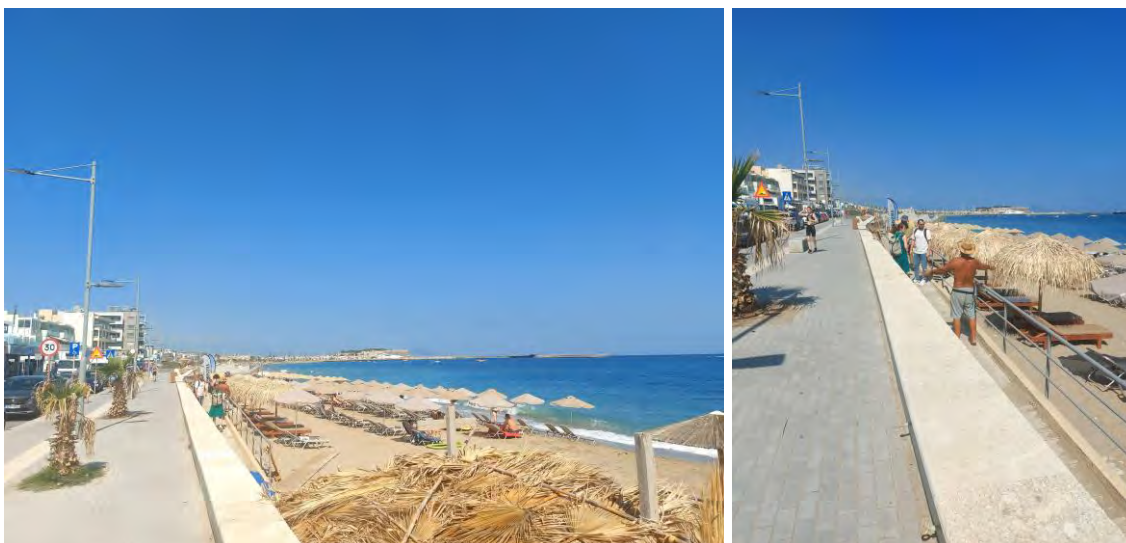

Εικόνα 4. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες

2. Δημοτική Παραλία Ρεθύμνης (στη συμβολή των οδών Άρη Βελουχιώτη και Πόντου)

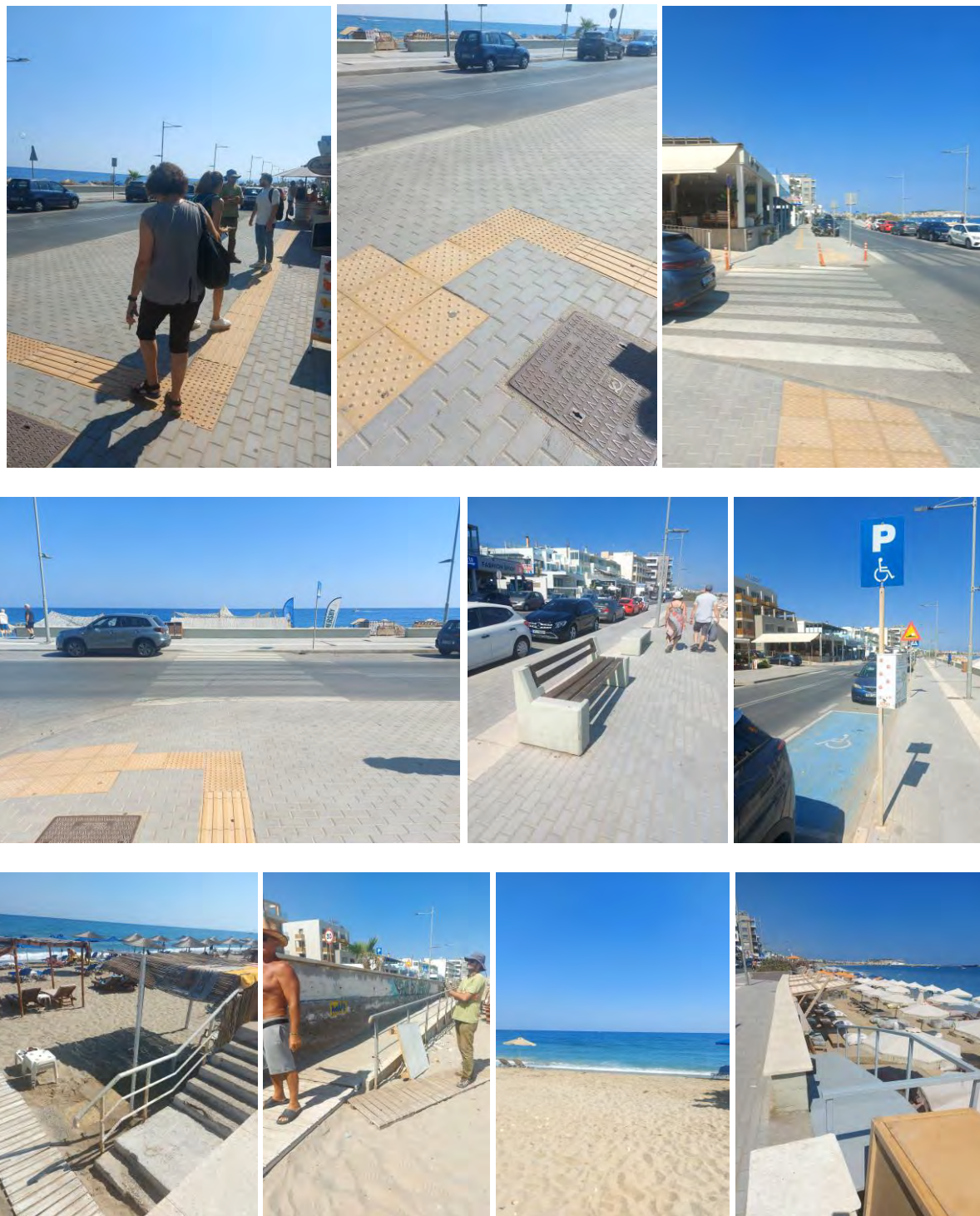
Το Ρέθυμνο φημίζεται για την παραλία της πόλης με τις 10 Γαλάζιες Σημαίες που πιστοποιούν την καθαριότητα και την ακριβή διαχείριση της παραλίας. Η παραλία των 12 χιλιομέτρων είναι ασφαλής και πλήρως οργανωμένη, παρακολουθείται από ναυαγοσώστες και είναι προσβάσιμη σε άτομα με κάθε μορφής αναπηρία. Το σημείο που επιλέχθηκε για αυτοψία είναι το σημείο στο οποίο έχει τοποθετηθεί από τον Δήμο Ρεθύμνης το σύστημα του SEATRAC για να διασφαλίσει την ανεμπόδιση είσοδο στη θάλασσα των Ατόμων με Αναπηρία και το οποίο διαθέτει Γαλάζια Σημαία, ναυαγοσώστη και προσβάσιμο WC ΑμεΑ. Στο σημείο αυτό, γενικά, το παρκάρισμα κοντά στην παραλία είναι εύκολο. Υπάρχουν επίσης θέσεις στάθμευσης που προορίζονται για άτομα με αναπηρία (περίπου στα μέσα της παραλίας). Στα πεζοδρόμια στου γύρω δρόμους καθώς και παράκτια είναι ευρύχωρα, με ομαλό έδαφος, κατάλληλες σκάφες στις διαβάσεις και με «οδηγούς τυφλών» (ειδικές πλάκες καθοδήγησης και επισήμανσης κινδύνων επί εδάφους») και με κατάλληλο τεχνητό φωτισμό και θέσεις ανάπαυλας (παγκάκια).

Η είσοδος στην παραλία από το πεζοδρόμιο γίνεται από σκάλες (λόγω υψομετρικής διαφοράς) αλλά είναι και προσβάσιμη σε χρήστες αναπηρικών αμαξιδίων μέσω ράμπας μήκος της παραλίας. Επίσης, υπάρχουν ειδικοί διάδρομοι πλάτους τουλάχιστον 90 εκατοστών που επιτρέπουν σε άτομο σε αναπηρικό καροτσάκι ή σε άτομο με κινητικά προβλήματα να κυκλοφορεί. Η είσοδος στο νερό είναι προσβάσιμη και κατάλληλη για άτομα που χρησιμοποιούν αναπηρικό καροτσάκι ή άτομα με κινητικά προβλήματα (υπάρχει διάδρομος που φτάνει στο νερό και αμφίβιο αναπηρικό καροτσάκι). Δεν υπάρχουν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι με ομπρέλες και ξαπλώστρες προσβάσιμοι σε άτομα με αναπηρικά αμαξίδια, αλλά υπάρχουν ντους, αποδυτήρια και καμπίνες τουαλέτας που είναι προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρικά καροτσάκια. Πολλά από τα παραλιακά καταστήματα τροφίμων και ποτών σερβίρουν επίσης στην παραλία.

Εικόνα 5. Φωτογραφίες από το σημείο της αυτοψίας

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Εικόνα 6. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες

Σημείωση: Στο Παράρτημα 1 συμπεριλαμβάνονται σχετικό φωτογραφικό υλικό από τις αυτοψίες, τα προφίλ προσβασιμότητας των δύο χώρων που ελέγχθηκαν και τα σήματα που αποδόθηκαν σε κάθε έναν από τους δύο αυτούς χώρους στον δήμο Ρεθύμνης.

Για τον **Δήμο Αγίας Νάπας**, σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους του Δήμου και τους επιθεωρητές πιστοποίησης που εκπαιδεύτηκαν, επιλέχθηκαν οι εξής δύο χώροι:

3. Δημοτικό Μουσείο «Θάλασσα»

Το [Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας THALASSA](#), άρχισε την λειτουργία του τον Αύγουστο του 2005, υπό την διεύθυνση του Ιδρύματος Πιερίδη, σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Προστασίας Ναυτικής Παράδοσης και το Ίδρυμα Θαλάσσιας Ζωής Τορναρίτη-Πιερίδη. Το μουσείο βρίσκεται στο κέντρο της Αγίας Νάπας και έχει ως στόχο να παρουσιάσει στο κοινό και τους επισκέπτες της Κύπρου τον ρόλο και τη σημασία της θάλασσας στην Ιστορία της Μεγαλονήσου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Το στοιχείο της θάλασσας ενσωματώνεται στο εξαιρετικό αυτό αρχιτεκτόνημα, με τη χρήση τεχνητού οξειδωμένου μετάλλου και με το νερό που κυλά στις γυάλινες επιφάνειες της πρόσοψής του κτιρίου. Υλικά όπως το μάρμαρο, ο όνυχας, το ξύλο και το μέταλλο κυριαρχούν στους εσωτερικούς χώρους. Το μουσείο διαιρείται σε έξι διαφορετικά επίπεδα και τα εκθέματα παρουσιάζονται με τέσσερις διαφορετικούς τρόπους: σε υποδαπέδιες γυάλινες προθήκες πάνω στις οποίες ο επισκέπτης μπορεί να περπατά και να βλέπει τα εκθέματα, σε προθήκες, σε εκθέματα που τοποθετούνται ελεύθερα στον χώρο και σε εκθέματα που κρέμονται από την οροφή.

Στους χώρους του Μουσείου ο επισκέπτης μπορεί να πληροφορηθεί με οπτικοακουσικά μέσα τους σημαντικότερους σταθμούς στην ιστορία της Κύπρου με βασικό πρωταγωνιστή ένα καράβι το οποίο μας ταξιδεύει στις διάφορες περιόδους, να επισκεφθεί τους εκθεσιακούς χώρους και να θαυμάσει κυπριακές αρχαιότητες που καλύπτουν 7000 χρόνια από την Νεολιθική περίοδο μέχρι και την εποχή της Ενετοκρατίας (5^η χιλιετία π.Χ.-16^ο αιώνα μ.Χ.), όπως ένα σύνθετο αγγείο της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού (2100-1900 π.Χ.), ένα σπάνιο πήλινο ομοίωμα πλοίου της Κυπρο-Αρχαϊκής Περιόδου II (600- 480 π.Χ.), τέσσερα Αττικά Πινάκια με παραστάσεις ψαριών της Κλασικής και Ελληνιστικής Εποχής (475-30 π.Χ.), ένα σιδερένιο κράνος διακοσμημένο από ορείχαλκο της ενετικής εποχής (16^{ος} αιώνας μ.Χ.) και το πιστό αντίγραφο της «Παυρέλλας», μιας πρωτόγονης σχεδίας που χρησιμοποιούσαν για τις μεταφορές οψιανού το 9000 π.Χ. στο Αιγαίο. Το κύριο έκθεμα του μουσείου είναι το «Κυρήνεια II», πιστό αντίγραφο του αρχαίου ναυαγίου των κλασικών χρόνων που βρίσκεται σήμερα στο κατεχόμενο κάστρο της Κερύνειας. Στον χώρο έκθεσης του «Κυρήνεια II» προβάλλεται ταυτόχρονα και ντοκιμαντέρ με τις ανασκαφές και την συντήρηση του αρχαίου ναυαγίου. Επίσης στους χώρους του Μουσείου στεγάζονται απολιθώματα θαλάσσιων οργανισμών και ζώων (όστρεα, ψάρια, αμμονίτες) ηλικίας μέχρι 100 εκατομμυρίων χρόνων και ταριχευμένα θαλάσσια ζώα και οργανισμούς, όπως ψάρια, χελώνες, φώκιες, πουλιά, αστερίες, αχινοί, σφουγγάρια, και κοράλλια.

Εκτός από τους εκθεσιακούς χώρους, στο Μουσείο υπάρχει καφετερία, κατάστημα, αίθουσα πολλαπλών χρήσεων και χώρος ειδικά διαμορφωμένος για εκπαιδευτικά προγράμματα. Εντός του μουσείου διοργανώνονται περιοδικές εκθέσεις, σεμινάρια, διαλέξεις, ημερίδες και εργαστήρια που καλύπτουν διάφορους τομείς ενδιαφέροντος,

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

που σχετίζονται, κυρίως τόσο με την ιστορία και τον πολιτισμό της Κύπρου όσο και με τον τουρισμό. Για τους καλοκαιρινούς μήνες υπάρχει στον χώρο του Μουσείου υπαίθριο αμφιθέατρο για μουσικές και χορευτικές παραστάσεις όπως μουσικής Τζαζ και σύγχρονου χορού.

Στο μουσείο, ο δήμος έχει διασφαλίσει την προσβασιμότητα για επισκέπτες με αναπηρία με διάφορους τρόπους και μέσα, στους οποίους περιλαμβάνονται: ειδικά διαμορφωμένες θέσεις στάθμευσης για Ι.Χ. ΑμεΑ, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, ομαλές επιφάνειες, με τις απαραίτητες ράμπες και χωρίς εμπόδια διαδρομές που συνδέουν όλους τους χώρους, προσβάσιμοι ανελκυστήρες και αναβατόρια, απτικά εκθέματα, κ.ά.

Εικόνα 7. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες

4. Δημοτική παραλία «Λάντα»

Η παραλία «Λάντα» στην Αγία Νάπα είναι ιδιαίτερα δημοφιλής στους ντόπιους και τους τουρίστες, χάρη στα πεντακάθαρα και καταγάλανα νερά της, αλλά και τη χρυσή όψη της. Έχει μήκος 400 μέτρα και πλάτος 50 μέτρα και καλύπτεται με λεπτή χρυσή άμμο, ενώ τη χαρακτηρίζουν κύματα πολύ ήπια.

Τα νερά της είναι αρκετά βαθιά, σε αντίθεση με άλλες παραλίες της περιοχής, συνθέτοντας ένα ιδανικό σκηνικό για όσους απολαμβάνουν το κολύμπι σε δροσερά και καταγάλανα νερά. Οι ντόπιοι την ονόμασαν «Λάντα», που σημαίνει «κοιλότητα με λιμνάζον νερό», λόγω των φυσικών βραχωδών κοιλοτήτων που βρίσκονται και στις δύο πλευρές της ακτής. Ιδανική παραλία για ηρεμία και χαλάρωση.

Η παραλία βρίσκεται ανάμεσα στις παραλίες της Μακρονήσου και το Nissi Bay (απέχει 500 μέτρα και από τις δύο). Η πρόσβαση από το κέντρο της Αγίας Νάπας στην παραλία είναι εύκολη πρόσβαση, είτε με τις τοπικές συγκοινωνίες, είτε με αυτοκίνητο, μοτοσικλέτα, ποδήλατο ή ακόμα και με τα πόδια. Στην παραλία υπάρχει χώρος στάθμευσης Ι.Χ. αυτοκινήτων.

Η παραλία έχεις βραβευτεί με τη γαλάζια σημαία λόγω της καθαρότητας των νερών της και οι διευκολύνσεις που παρέχονται περιλαμβάνουν: υπηρεσίες ναυαγοσώστη με ναυαγοσωστικό εξοπλισμό (από τις 10:00 μέχρι τις 18:00), αποδυτήρια, χώρους υγιεινής, ντουζιέρες, ξαπλώστρες με ομπρέλες, εξωτερικά όργανα γυμναστικής, κ.ά.

Στη γύρω περιοχή υπάρχουν θαλάσσια σπορ προς ενοικίαση, χώροι διαμονής, εστιατόρια και χώρος για πικνίκ.

Στην παραλία «Λάντα» ο δήμος έχει διασφαλίσει την προσβασιμότητα για λουόμενους με αναπηρία με διάφορους τρόπους και μέσα, στους οποίους περιλαμβάνονται: τρεις (3) ειδικά διαμορφωμένες θέσεις στάθμευσης για Ι.Χ. ΑμεΑ, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, ντουζιέρες και αποδυτήρια ΑμεΑ, ομαλές επιφάνειες κίνησης, με τις απαραίτητες ράμπες και χωρίς εμπόδια διαδρομές που συνδέουν τους παραπάνω χώρους με την είσοδο στην παραλία και την περιοχή με την άμμο, ειδικοί διάδρομοι επί τις άμμου, κατάλληλοι για κίνηση και με αναπηρικό αμαξίδιο που συνδέουν την είσοδο με τις ειδικά διαμορφωμένες και επισημασμένες θέσεις με ομπρέλες, ξαπλώστρες και τραπεζάκια που είναι δεσμευμένες για επισκέπτες με αναπηρία, ειδικά αμφίβια αναπηρικά αμαξίδια που διατίθενται δωρεάν στους επισκέπτες με αναπηρία για την ασφαλή είσοδό τους στο νερό, ειδικό σύστημα καθοδήγησης για άτομα με προβλήματα όρασης, κ.ά.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Εικόνα 8. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες

Για τον **Δήμο Σωτήρας**, σε συνεννόηση με τους εκπροσώπους του Δήμου και τους επιθεωρητές πιστοποίησης που εκπαιδεύτηκαν, επιλέχθηκαν οι εξής δύο χώροι:

5. Δημοτικό Μέγαρο και Δημοτικό Κηποθέατρο

Η Σωτήρα είναι ένα μεγάλο κεφαλοχώρι της επαρχίας Αμμοχώστου, στη γεωγραφική περιφέρεια των Κοκκινοχωρίων, γύρω στα 10 χιλιόμετρα νότια από την πόλη της Αμμοχώστου. Είναι χτισμένη σε μέσο υψόμετρο 75 μέτρων από την επιφάνεια της θάλασσας. Το 2019 ο Δήμος Σωτήρας βραβεύτηκε ως «Πράσινη Πόλη της Κύπρου».

Στις κτιριακές εγκαταστάσεις του Δημαρχείου της πόλης, φιλοξενούνται, εκτός από τις διάφορες υπηρεσίες, το Δημοτικό Θέατρο και στο εξωτερικό πάρκο το Δημοτικό Κηποθέατρο, όπου υπάρχουν ένα ανοικτό αμφιθέατρο, χώροι με εξωτερικά όργανα γυμναστικής, παιδική χαρά, κήπος με δέντρα και κιόσκια, κ.ά.

Στο πλαίσιο της Πράξης IN-HERITAGE, ο Δήμος ολοκλήρωσε σημαντική μελέτη για την αναβάθμιση της προσβασιμότητας για άτομα με αναπηρίες, τόσο στους εσωτερικούς χώρους του Δημοτικού Μεγάρου και του Δημοτικού Θεάτρου, όσο και στο Κηποθέατρο αλλά και τα γύρω πεζοδρόμια που διασφαλίζουν πρόσβαση στο οικοδομικό τετράγωνο.

Με την ολοκλήρωση της μελέτης ο Δήμος προχώρησε στην προκήρυξη του διαγωνισμού «Κατασκευαστικές εργασίες στο Δημοτικό Μέγαρο του Δήμου Σωτήρας, και των γύρω χώρων του κτιρίου για σκοπούς απρόσκοπτης πρόσβασης στο κτίριο από ΑμεΑ.»

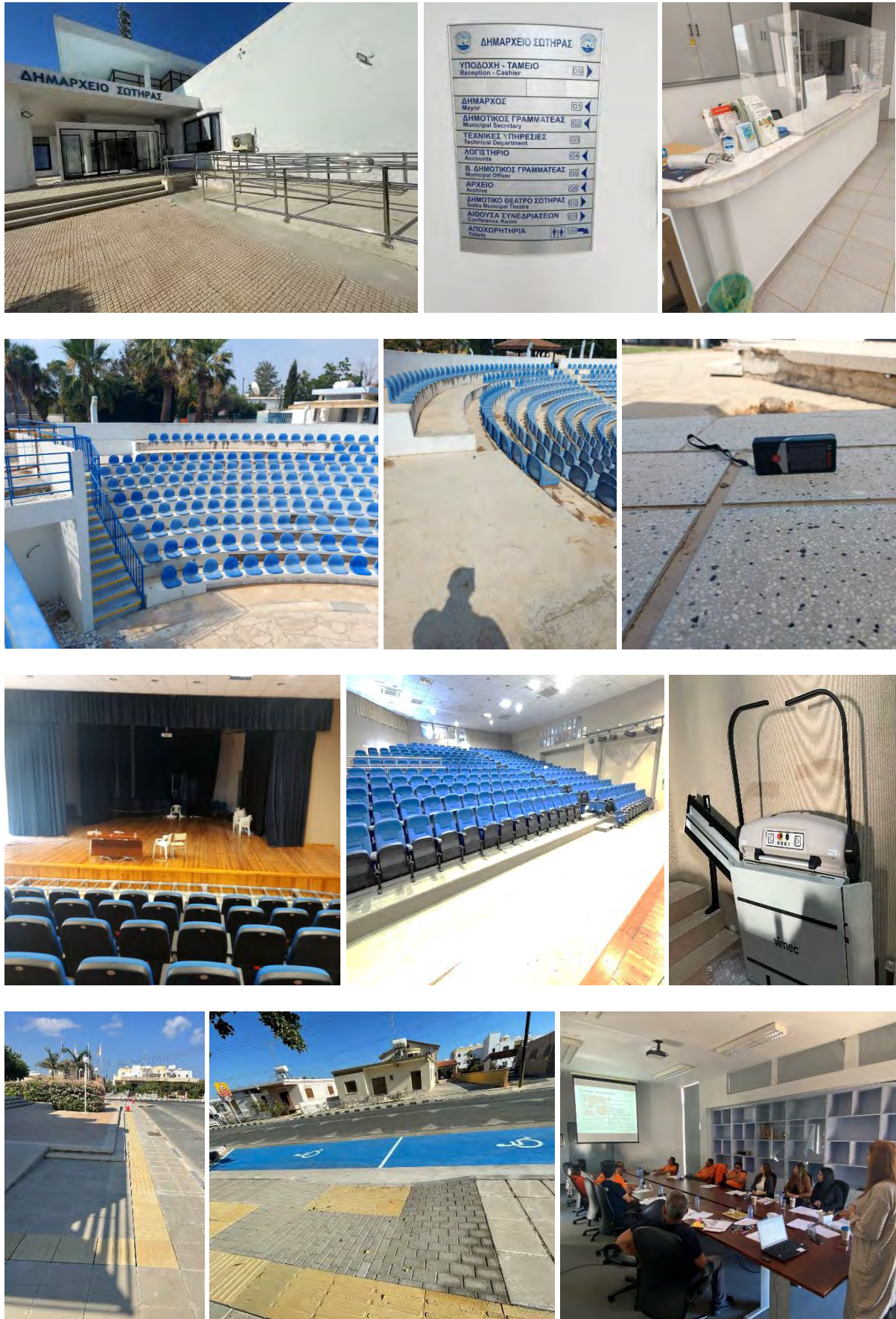
Αρχικά δημιουργήθηκαν και αναβαθμίστηκαν όλες οι είσοδοι του Κηποθεάτρου, του Δημοτικού Μεγάρου και του κλειστού θεάτρου. Δημιουργήθηκαν ειδικές θέσεις για άτομα με αναπηρία στην αίθουσα θεάτρου, ανυψώνοντας το πάτωμα και αφαιρώντας μερικά από τα υφιστάμενα καθίσματα.

Επιπλέον τοποθετήθηκαν τρία ειδικά αναβατόρια για επισκέπτες με αναπηρικό αμαξίδιο. Ένα στην αίθουσα συνεδριάσεων, ένα στη σκηνή του κλειστού θεάτρου και ένα τύπου ανελκυστήρα στο κηποθέατρο.

Περιμετρικά του δημοτικού μεγάρου, τοποθετήθηκαν πλάκες όδευσης για άτομα με μειωμένη όραση («οδηγοί τυφλών», στα πεζοδρόμια. Τέλος, κατασκευάστηκαν ειδικοί χώροι στάθμευσης για οχήματα ΑμεΑ και διαμορφώθηκαν προσβάσεις στα πεζοδρόμια περιμετρικά του Δημοτικού Μεγάρου.

Εκτός των διάφορων κατασκευαστικών υποδομών, ο Δήμος παρείχε εκπαίδευση στο γραφειακό και εργατικό προσωπικό του καθώς και στο προσωπικό του νηπιαγωγείου, το οποίο βρίσκεται στην πρώτη γραμμή εξυπηρέτησης του κοινού, σε ζητήματα εξυπηρέτησης κοινού με αναπηρίες.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Εικόνα 9. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες

6. Πολύκεντρο Νεολαίας Αμμοχώστου

Σε ένα καινούριο κτίριο στη Σωτήρα, το οποίο εγκαινιάστηκε τον Ιανουάριο του 2018, στεγάζεται το *Πολύκεντρο Νεολαίας Αμμοχώστου*, το κέντρο πληροφόρησης νέων της ελεύθερης επαρχίας Αμμοχώστου.

Τα Πολύκεντρα Νεολαίας αποτελούν τη φυσική παρουσία του Οργανισμού Νεολαίας της Κύπρου (ΟΝΕΚ) σε όλες τις επαρχίες.

Προσφέρονται για την κατάρτιση των νέων, την βοήθεια τους στην αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων ή προκλήσεων που αντιμετωπίζουν και πλήρη ένταξη τους στο κοινωνικό γίνεσαι και παρέχουν πληροφόρηση για τις ευκαιρίες που προσφέρουν τα προγράμματα και οι υπηρεσίες του ΟΝΕΚ, δυνατότητες αξιοποίησης των ευρωπαϊκών προγραμμάτων, ευκαιρίες εθελοντισμού και κατάρτισης κ.ά.

Στα Πολύκεντρα προσφέρονται επίσης τα εργαστήρια του προγράμματος δημιουργικής απασχόλησης του ΟΝΕΚ “The STEAMers” και οι υπηρεσίες των συμβούλων της Υπηρεσίας Καθοδήγησης Καριέρας.

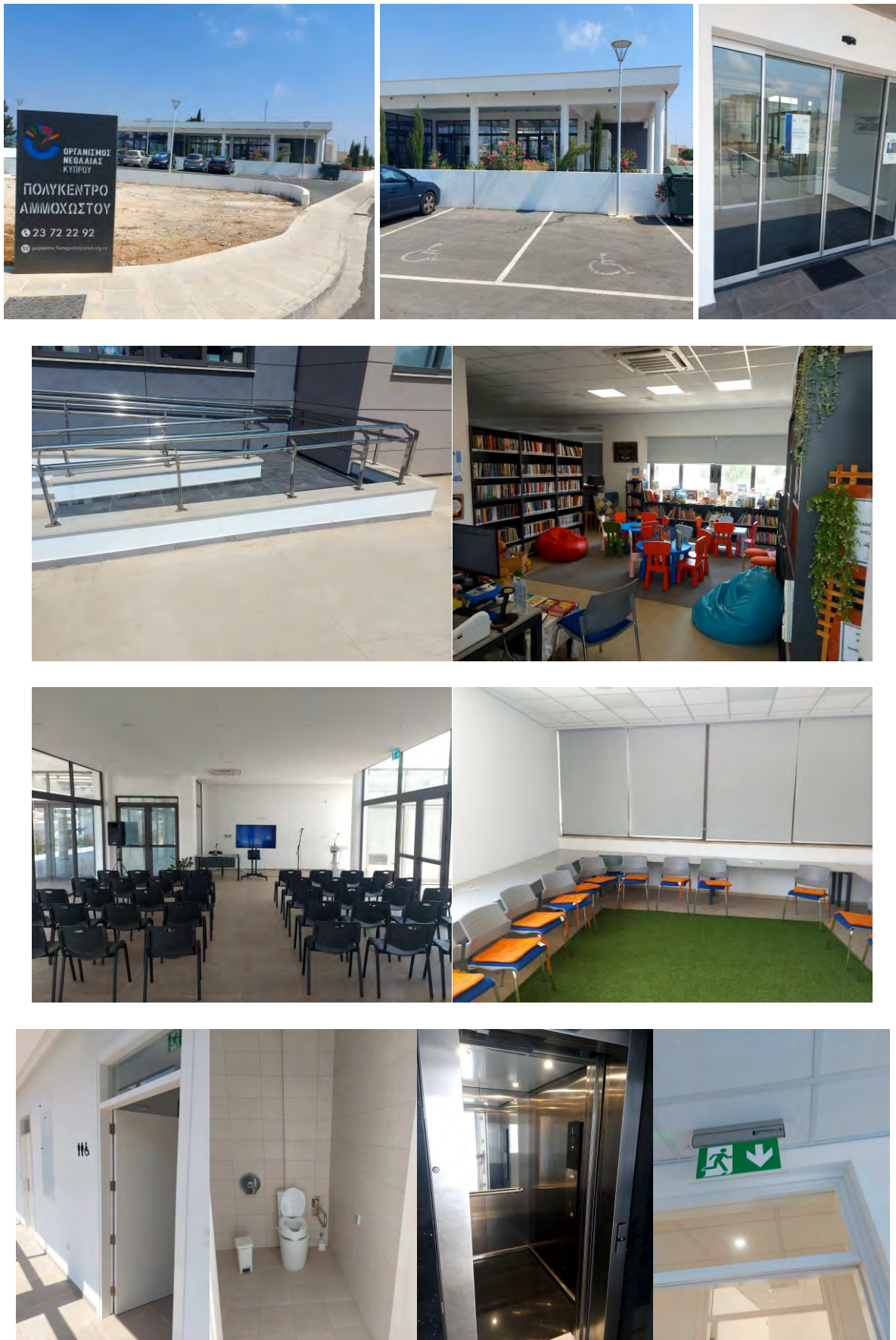
Επιπρόσθετα, στο Πολύκεντρο Νεολαίας Αμμοχώστου διοργανώνονται ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις, διαλέξεις και βιωματικά εργαστήρια.

Το Πολύκεντρο Αμμοχώστου βρίσκεται απέναντι από το Δημοτικό Μέγαρο Σωτήρας, στα 100 μέτρα (Ηλία Τηλαύγη 6, 5390 Σωτήρα).

Στο Πολύκεντρο, η προσβασιμότητα για επισκέπτες με αναπηρία διασφαλίζεται με διάφορους τρόπους και μέσα, στους οποίους περιλαμβάνονται:

- ειδικά διαμορφωμένες θέσεις στάθμευσης για Ι.Χ. ΑμεΑ,
- ράμπα πρόσβασης κατάλληλων προδιαγραφών που συνδέει με τους χώρους στάθμευσης με την κεντρική είσοδο των κτιριακών εγκαταστάσεων,
- προσβάσιμες διαδρομές κίνησης, με ομαλές επιφάνειες, χωρίς εμπόδια, σκαλοπάτια, κ.λπ., που συνδέουν όλους τους εσωτερικού χώρους,
- κατάλληλα διαμορφωμένες αίθουσες με τα απαραίτητα ελεύθερα ανοίγματα για πρόσβαση και κίνηση με αναπηρικό αμαξίδιο,
- προσβάσιμους ανελκυστήρες για την πρόσβαση σε όλα τα επίπεδα,
- προσβάσιμους χώρους υγιεινής ΑμεΑ (στο ισόγειο),
- προβλέψεις και έξοδοι κινδύνου για περιπτώσεις κινδύνου και έκτακτης ανάγκης, και
- άρτια εκπαιδευμένο προσωπικό σε ζητήματα αναπηρίας και προσβασιμότητας.

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Τ.Π.Α.)
και από Εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

Εικόνα 10. Φωτογραφίες από τον χώρο κατά τις αυτοψίες